

havns 7de Valgfreds (Casse), overtrædes, og det har ogsaa vist sig af den Maade, hvorpaa den overholdes, saaledes at det er vist, at der er en vis Trang til Forandring med Hensyn til vor Helligdagsanordning. Dertil kommer, at vore forskjellige Politiebedsmænd rundt omkring i Landet have en meget forskjellig Opfattelse af Helligdagsanordningen, sammenholdt med Grundlovens § 88 om Forsamlingsfriheden. Det er jo en bekendt Sag, at den overveiende Del af Landets Politiebedsmænd lade saavel det ene som det andet offentlige Møde afholde om Søndagen; thi vi maa dog gaa ud fra, at Politimestrene ere bekendte med de Bekjendtgjørelser, som Bladene indeholde, og naar man læser Bladene, vil man se, at der omtrent hver Søndag rundt omkring saavel i Byerne som paa Landet afholdes offentlige Forsamlinger. Hvis det var ulovligt at afholde offentlige Forsamlinger om Søndagen, maatte man komme til det Resultat, at vi havde en daarlig Politiordeening her i Landet og en meget lunken Embedsstand i det Hele; men det tror jeg ikke. Jeg skal fremsjøre Exempel paa, hvorledes forskjellige Politimestre have stillet sig overfor disse Spørgsmaal. Jeg har nemlig haadt det Tilfælde i Aar at komme i Kollision med Helligdagsanordningen, nemlig med dens § 11, ved at indbyde til et Møde en Søndag Eftermiddag Kl. 4. Dette Exempel viser, at der findes enkelte Politimestre, som uagtet de ikke vide, om Sagen vedkommer dem eller ikke, dog anlægge offentlig Retssfølgning, og det viser tillige, at andre Politimestre ikke tør vove at straffe for denne Forseelse. Det er jo en meget forskjellig Opfattelse af Helligdagsanordningen. Jeg tilstaar, at jeg ikke kan faae Andet ud deraf, end at de Sidste have Ret, de, som ikke tør dømme Folk for disse Forseelser, jeg kan ikke forstaa Andet end, saaledes som det ogsaa er blevet udtalt af et Par foregaaende Talere, at Helligdagsanordningens § 11, for en væsentlig Del vel at mærke, er ophævet ved Grundlovens § 88. Det ærede Medlem fra Kolding (Berg) har allerede fremhævet, hvad Geheimekonferentsraad Orsted har udtalt i sit Skrift, som kaldes: „Prøvelse af Grundloven og Valgloven“, der udkom i 1849. Det ærede Medlem anførte, hvorledes han udtalte sig om §§ 93 og 94 i Grundlovsudkastet, som nu ere §§ 87 og 88. Han kom til det Resultat, at der aldrig kunde være Tale om at anmelde slike Forsamlinger eller slike Møder for Politivirigheden. Altsaa, naar der ikke findes mindste Hjemmel i Grundloven til at anmelde slike Møder for Politivirigheden, kan der heller ikke være Tale om at søge Tilladelse for at afholde saadanne offentlige Møder, som der menes i Grundlovens § 88. Hvis den ærede Formand vil tillade mig det, skal jeg for at vise, paa hvilken eendommelig Maade Politimestrene opfatte vor Helligdagsanordning, sammenholdt med Grundloven, oplæse et Brev, jeg har her i min Haand,

og som er meget kort. Der er paatrykt det et blaat Stempel, hvori der staar: Middelfom og Sønderlyngs Herreders Contoir, Viborg, dateret 10de Juli 1875:

„I Anledning af, at jeg i Viborg Stiftstidende af 9de d. M. ser, at De har berammet et Møde i Drum Kro, formentlig i Drum under Sønderlyng Herred, undlader jeg ikke at henlede Deres Opmærksomhed paa, at dette strider mod Forordningen 26de Marts 1845 § 11 om Søn- og Helligdage, hvorfor jeg i Dag har, da De uden Tilladelse har averteret det nævnte Møde, anmeldt Sagen for Deres Øvrighed til videre Forsøgning, ligesom selvsjælgelig Mødet vil blive forbudt.
Borck.

Herr Folkethingsmand E. N. Thorup,
Stals.“

Deraf fremgaar, at vedkommende Politimester var saa nidkær i sin Embedsvirksomhed, at han, før han vidste, om det var i hans Jurisdiktion eller ikke, anlagde offentlig Retssfølgning imod mig. Naturligvis trodsede jeg ikke Forbudet; det anfaa jeg ikke for rigtigt overfor en saa nidkær Politimester; thi jeg vidste ikke, hvorledes han vilde stille sig overfor en indbudt Folkeforsamling. Det var derfor en Selvsjølge, at jeg tilbagekaldte Mødet, men jeg maatte alligevel rejse 4 $\frac{1}{4}$ Mil til min Jurisdiktion og der undertaste mig Forhør. Det er en Selvsjølge, at jeg der hævdede, ligesom jeg hævder her, at Klagen forsaavidt var rigtig med Undtagelse af, at jeg mente at have handlet lovlig. Vedkommende Politimester vilde naturligvis ifølge Helligdagsanordningen give mig en Advarsel, hvilket jeg bestemt protesterede mod, da det var mig bevidst, at, hvad jeg havde gjort, var lovligt, og jeg slap ogsaa saaledes, at det blev ført til Protokoll, at paa Grund af de Udtalelser, der fremkom fra Komparenten, anser Retten det for rigtigt, at Sagen bortfalder. Deraf ser man, at en Politimester forbyder et saadant Møde, inden han veed, om det er i hans Jurisdiktion eller ikke, og anser min Handling for strafbar; men dersom vi ville gaa ud fra, at det er ulovligt at afholde politiske Møder for Exempel om Søndagen, have vore Politiebedsmænd saavel som vore foregaaende Ministre været meget uagtksomme i deres Embedsvirksomhed; thi det er en bekendt Sag, at det først er for et Par Aar siden, at man har opgravet denne Helligdagsanordning. Jeg veed ikke, i hvad Diemed man har gjort det. Nyttet siger, det var for at redde en Politidirektør i Kjøbenhavn, men om dette forholder sig rigtigt, veed jeg naturligvis ikke. Som Følge af den store Forvirring, som Forordningen af 1845 har ført til, anerkjender jeg imidlertid, at den ærede Minister har fremlagt et Lovforslag som dette. Af selve Lovforslaget skal jeg kun omtale et Par Punkter. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgfreds (Th. Kruse), naar han mente, at vi maatte kunne afholde kommunale